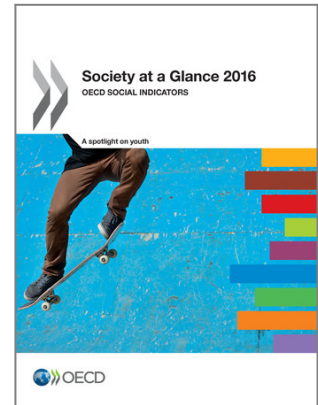

OECD *Multilingual Summaries*

Society at a Glance 2016

OECD Social Indicators

Summary in Hungarian

Olvassa el a teljes könyvet az alábbi témában: 10.1787/9789264261488-en

Társadalmi körkép 2016

OECD társadalmi mutatók

Összefoglalás magyarul

Az OECD-országok fiataljainak ötven százaléka a foglalkoztatásban, oktatásban vagy képzésben részt nem vevő (not in employment, education or training, NEET) csoportba tartozott 2015-ben – ez mintegy 40 millió fiatalot jelent. Több mint kétharmaduk nem keresett aktívan munkát. A NEET csoport tagjai által 2014-ben potenciálisan előállítható teljes bruttó jövedelem a becslések szerint 360–605 milliárd USD, illetve az OECD egésze GDP-jének 0,9–1,5%-a volt. Az elhelyezkedési és jövedelmi bizonytalanság a felnőttkorba lépés néhány további hagyományos mutatójának elérésében is akadályozza a fiatalokat, akik így kiábrándulttá és motiválatlanná válnak. Ugyanez hosszú távon súlyosan érintheti az egészséget, a termékenységet és a bűnözést is, és összességében veszélyeztetheti a társadalmi kohéziót. Ezért a fiatalok továbbtanulásához és munkába állásához nyújtott segítség kiemelt cél az OECD politikai napirendjén, amit az is jelez, hogy a G20-ak 2025-re célul tűzték ki az alacsony képzettségű, a NEET csoporthoz tartozó vagy az informális szektorban dolgozó fiatalok számának 15%-os csökkentését.

2007 óta minden tizedik munkahely megszűnt

A 30 év alatti személyek által betöltött állások közül 2007 és 2014 között csaknem minden tizedik megszűnt. Spanyolországban, Görögországban és Írországban a foglalkoztatott fiatalok száma a felére csökkent. A munkahelyek megszűnése elsősorban az iskolát a középfokú oktatás alsó szintjén elhagyó fiatalok kárára ment végbe. És míg egyes országokban sikeresen állították vissza a fiatalok foglalkoztatását a válság előtti szintre, a növekedés számos országban nem volt elég erőteljes ahhoz, hogy jelentősen javítsa a fiatalok kilátásait.

Az alacsonyabb végzettség különösen sérülékennyé teszi a fiatalokat

A legfeljebb alsó középfokú végzettséggel bíró fiatalok teszik ki a NEET csoport több mint 30%-át, és ők háromszor akkora valószínűséggel tartoznak a NEET csoporthoz, mint az egyetemi végzettséggel rendelkezők. Az alacsony iskolai végzettség azonban nemcsak a formális iskolai képesítésről szól: az írni-olvasni tudás és a számolás területén gyengébb képességű fiatalok nagyobb valószínűséggel kerülnek a NEET csoportba, ami rámutat a korai iskolaelhagyók alternatív oktatási és képzési lehetőségeinek fontosságára.

A fiatal nők gyakran gondoskodási feladataik miatt kerülnek a NEET csoportba

A nők esetében fokozottan fennáll a NEET csoportba kerülés kockázata, különösen hosszú távon. Sok fiatal nő gyermekekről és más, velük együtt élő családtagokról gondoskodik. Ennek következtében a nők 1,4-szer akkora valószínűséggel tartoznak a NEET csoporthoz, mint a fiatal férfiak. Az egyedülálló szülők

számára különösen nehéz összeegyeztetni a gyermekekről való gondoskodást a munkával vagy a továbbtanulással. Ezért a megfizethető gyermekgondozási lehetőségek kulcsfontosságúak a fiatal nők foglalkoztatási kilátásai szempontjából.

A NEET csoport egyes tagjainak további hátrányokkal is meg kell küzdenie

Az egyébként is hátrányos helyzetű fiatalokat jobban sújtja a NEET csoportba kerülés kockázata. A külföldön születettek 1,5-szer nagyobb valószínűséggel tartoznak a NEET csoporthoz, mint a bennszülött fiatalok, különösen akkor, ha nem beszélik a helyi nyelvet és alacsony végzettségűek. Azok a fiatalok, akiknek a szülei alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek, szintén nagyobb valószínűséggel szembesülnek a munkanélküliség vagy az inaktivitás problémájával. Ez a hátrányok generációk közötti továbbadását jelzi. A NEET csoportban ugyancsak felülreprezentáltak a rossz egészségi állapotú fiatalok.

A legtöbb fiatal soha nem kerül a NEET csoportba, egyötödük azonban tartósan a NEET csoport tagja

Az országok vizsgált csoportjában a fiatalok több mint fele soha nem került a NEET kategóriába egy négyéves időszakban. Mások számára a NEET csoportban eltöltött rövidebb időszakok az oktatás és a munka közötti sikeres átmenet részét képezték. A fiatalok egyötöde azonban több mint egy évig a NEET csoportba tartozott – számukra a munkából vagy az iskolából való kilépés nem átmeneti élethelyzet, hanem tartós állapot. A válság által erősen sújtott országokban nagyobb arányban fordulnak elő tartósan a NEET csoportba tartozó személyek; a nőket, az alacsony végzettségűeket és a rossz egészségi állapotú fiatalokat szintén jobban fenyegeti a NEET csoportba kerülés kockázata.

A NEET csoportba tartozók boldogtalanabbak, bizalmatlanabbak és kevésbé érdeklődnek a politika iránt

Ha valaki a NEET csoport tagja, az valószínűleg boldogtalanabbá teszi őt, fokozhatja benne a jogfosztottság érzetét és a társadalmi kohézióra is kihathat. A NEET csoportba tartozó fiatalok elégedetlenebbek az életükkel és bizalmatlanabbak másokkal szemben, mint a NEET csoporton kívüli fiatalok. Ezenkívül kevésbé érdeklődnek a politika iránt, és nagyobb valószínűséggel gondolják azt, hogy az állampolgárokról való gondoskodás az állam feladata.

A fiatalok esetében gyakran gyengébb a védőháló

A pályakezdők és a túl sok munkahelyen megforduló fiatalok gyakran nem teljesítik a biztosításalapú jövedelemtámogatás követelményeit. Az összes munkanélküli fiatalnak csak mintegy 30%-a kap munkanélküli segítyt, míg az összes 30 éves vagy annál idősebb álláskereső esetében ez az arány 40%. Ennek következtében a szociális védőháló a fiatalok esetében kevésbé hatékony eszköze a szegénység elleni küzdelemnek: az állami támogatási konstrukciók a szegénységi küszöb alatti jövedelemmel rendelkező fiatalok 40%-át óvják meg a szegénységtől, míg a 30 éves és annál idősebb felnőttek esetében 50% ez az arány. Nagyjából minden nyolcadik fiatal szegénységben él, és a fiatalok körében gyakoribb a szegénység, mint az idősek csoportjában.

Kulcsfontosságú a korai iskolaelhagyás elleni küzdelem

Az iskolát a középfokú intézmény felső szintjének elvégzése nélkül elhagyó fiatalok száma az elmúlt évtizedben csökkent az OECD-országokban. Ugyanakkor minden hatodik 25–34 éves személy továbbra sem végzi el a középfokú iskola felső szintjét, ami a fiatal férfiakra különösen jellemző. A középfokú iskola felső szintje elvégzésének biztosítására átfogó támogatási rendszer szükséges: iskolai részvétel ellenőrzése a kimaradás jeleinek észlelése érdekében, tanulók szociális és egészségügyi problémáinak kezelése, valamint iskolán kívül programok biztosítása a tanulók bevonása és motiváltabbá tétele érdekében.

A minőségi szakoktatás és -képzés megkönnyíti az iskola és a munka világa közötti átmenetet

A szakoktatás és -képzés (VET) az iskoláztatás értékes alternatíváját jelenti. Felkészíti a fiatalokat a munkaerőpiacra való kilépésre, hogy ki tudják elégíteni a munkáltatók képességbeli elvárásait. A szakoktatás és -képzés gyakorlati összetevőjének munkaalapúnak kell lennie, ideális esetben olyan gyakornoki programok révén, amelyek már a korai szakaszban összehozzák egymással a fiatalokat és a munkáltatókat. Az ilyen programok különösen vonzóak és hasznosak lehetnek az iskolai képzésbe belefáradt fiatalok számára. A gyakornoki képzést megelőző programokkal felkészíthetők a szükséges írni-olvasni tudási, számolási és szociális képességekkel nem rendelkező személyek a munkahelyeken való helytállásra.

A NEET csoportba tartozó személyek visszatéréséhez gondosan célzott programok szükségesek

A közszolgáltatásoknak segítő kezet kell nyújtaniuk a NEET csoporthoz tartozóknak a tartós inaktivitás megelőzése érdekében. A munkaügyi központok, a szociális szolgáltatások és a civil szereplők központi szerepet játszhatnak az elszigetelődött fiatalok bevonása terén. Ha egy fiatal regisztrál, a testre szabott támogatás érdekében átfogó profil hozható létre róla, és költség takarítható meg azáltal, hogy a beavatkozások valóban a megfelelő fiatalokat érik el. A NEET csoport sok tagjának egy kis lökés is elegendő az elhelyezkedéshez, a súlyos vagy halmozott akadályokkal küszködő fiatalokat célzó programok ugyanakkor rendkívül intenzívek és költségesek. A legígéretesebb programok egyesítik magukban egyfelől az iskolai és a gyakorlati képzést, másfelől pedig a tanácsadást, a pszichológiai segítségnyújtást és a lakhatási támogatást. Ezek közül jó néhány költséghatékonyan bizonyul azáltal, hogy növeli várható keresetet és csökkenti a bűnözésre való hajlamot.

© OECD

Ez az összefoglalás nem hivatalos OECD fordítás.

Ez az összefoglalás abban az esetben másolható, ha megemlítsre kerül az OECD szerzői joga és az eredeti kiadvány címe.

A többnyelvű összefoglalások az eredetileg angol ill. francia nyelvű OECD kiadványok kivonatos fordításai.

Az OECD on-line könyvesboltban díjmentesen állnak rendelkezésre: www.oecd.org/bookshop

További információ kérhető a Közügyi és Kommunikációs Igazgatóság Jogi és Fordítási Csoportjától: rights@oecd.org, fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Látogasson el honlapunkra: www.oecd.org/rights

Olvassa el a teljes angol nyelvű verziót az OECD online könyvtárában, az OECD iLibrary-n!!

© OECD (2016), *Society at a Glance 2016: OECD Social Indicators*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264261488-en